

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2005/06:10

Stenografiska
uppteckningar
2005/06:10

Fredagen den 11 november

1 § Utbildning, ungdom och kultur (Ungdom)

Statssekreterare Agneta Karlsson

Återrapport från ministerrådsmöte den 23 och 24 maj 2005

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 14 och 15 november 2005

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Agneta Karlsson och medarbetare välkomna.

Vi börjar med en återrapport från ministerrådsmöte den 23 och 24 maj. Varsågod.

Anf. 2 Statssekreterare AGNETA KARLSSON:

På det mötet behandlades fyra dagordningspunkter av ungdomsministrarna. Tre var beslutspunkter och en var diskussionspunkt. Det var jag som ersatte statsrådet Hallengren den gången.

För den första delen blev det ett enhälligt beslut. Man antog en resolution baserad på en utvärdering av samarbetet på ungdomsområdet som kommissionen hade gjort. Resolutionen fokuserade på en förbättring av genomförandet av den så kallade öppna samordningsmetoden på ungdomsområdet och att koppla det tydligt till arbetet med ungdomspakten, som antogs under våren.

Sedan antog man enhälligt och utan diskussion en resolution om implementeringen av det gemensamma målet om ungas deltagande i den representativa demokratin. Det är en av de viktiga områdena där samarbetet på ungdomssidan sker. Den resolutionen uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att på olika sätt försöka öka ungas deltagande i demokratin.

Den sista beslutspunkten rörde en resolution om hur man implementerade gemensamma målet om ungdomsinformation. Man pekade bland annat ut ett antal områden där ungdomsinformation är särskilt viktig. Även denna antogs enhälligt och utan diskussion.

Det sista som skedde var att man hade en diskussion om kopplingen mellan det ungdomspolitiska samarbetet genom den öppna samordningsmetoden och Lissabonprocessen, både när det gäller det europeiska arbetet men också hur länderna arbetar på nationell nivå. Vi hade blivit ombedda att inleda diskussionen kring en av frågorna om hur den öppna samordningsmetoden kan koordineras på ungdomsområdet och ungdomspakten. Vi tyckte att detta inte borde vara något problem eftersom

det är frågor som hänger nära ihop med varandra. Det handlar om att integrera ett ungdomsperspektiv på alla områden, inte minst när det gäller sysselsättning, utbildning och social inkludering. Jag sade att vi redan samarbetar på flera områden genom den öppna samordningsmetoden. Då kan vi också se till att både det tvärsektoriella arbetet och pakten kan samverka med andra områden.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då godkänner vi återrapporten.

Vi går in på kommande ministerrådsmöte.

Anf. 4 Statssekreterare AGNETA KARLSSON:

Här är tre punkter. De första två punkterna är beslutspunkter. Den tredje är en diskussionspunkt.

Den första beslutspunkten rör inrättande av det nya programmet Aktiv ungdom, som är tänkt att löpa mellan åren 2007 och 2013. Det här har varit uppe tidigare i EU-nämnden, den 12 november förra året. Det är också en ny version av det nuvarande ungdomsprogrammet. Det är inte helt nytt i EU-verksamheten.

Det är en så kallad partiell politisk överenskommelse. Det betyder att beslut kommer att fattas om alla delar av programförslaget som inte har bäring på budget. Ni förstår naturligtvis vad det beror på – eftersom vi inte har några överenskommelser om budget.

Europaparlamentet har genomfört sin första läsning av förslaget, och rådet har accepterat de flesta av parlamentets förslag till ändringar. Där emot har ändringsförslag från parlamentet som berör budgeten inte behandlats. De ändringar som har lagts fram av parlamentet är också ändringar som ligger väl i linje med de frågor som Sverige har drivit.

Det här programmet ska ersätta det existerande programmet som har gällt från år 2000 och gäller till och med nästa år och det program som stöder europeiska organisationer som arbetar på ungdomsområdet, till exempel European Youth Forum. Målet för programmet är att främja ungas aktiva medborgarskap, utveckla solidaritet och tolerans mellan unga, förståelsen mellan unga i olika länder, ha bättre stödssystem för ungdomsaktiviteter, stärka ideella organisationers arbete och främja det europeiska samarbetet på ungdomsområdet.

En halvtidsutvärdering av programmet visade på goda resultat. Många ungdomar tyckte att de hade lärt sig mycket om Europa och fått bättre språkkunskaper. Sverige stöder programförslaget, som ligger väl i linje med den svenska ungdomspolitik. Programmet har i stort sett samma innehåll som nuvarande program, men det är en del förbättringar och en del förenklingar. Sverige har fått stort gehör för de synpunkter vi har drivit, bland annat att stärka jämställdhetsperspektivet, få tydligare skrivningar om icke-diskriminering och att programmet ska uppmuntra ungas egna idéer och initiativ. Det ska vara öppet för alla ungdomar, och särskilda insatser ska göras för dem som annars inte skulle ha kommit i väg på till exempel ett ungdomsutbyte.

Anf. 5 EVA ARVIDSSON (s):

Det har varit upplopp i Frankrike, men även i Belgien, med ungdomar – pojkar, unga män. De är inte föreningsanslutna på något sätt. De bor i

fattiga, utsatta områden och har inget perspektiv på framtiden. De saknar utbildning. Den gruppen är sällan med i dessa diskussioner om ungdomar och ungdomspakt.

Lissabonstrategin innehåller mycket av inkluderande, att se till att de som står längst ifrån ska ha möjlighet att komma in på arbetsmarknaden, över huvud taget in i samhället. Jag förutsätter att med anledning av det som har hänt kommer frågan att kanske få ett annat perspektiv.

Anf. 6 TOBIAS KRANTZ (fp):

Herr ordförande! Det är många stolta formuleringar och högtidliga ord i papperen. Det gäller för övrigt rätt många av de punkter som vi så småningom ska komma till. Det intressanta är vad det konkreta utfallet blir av det som sägs i dokumenten.

Statssekreteraren nämnde en utvärdering. Vad sade den utvärderingen? På vilket sätt har man tagit till vara på slutsatserna i det arbete som har försiggått och som kommer att leda fram till det här programmet?

Hur påverkas den svenska politiken på området av att det här programmet kommer till?

Anf. 7 AGNE HANSSON (c):

Herr ordförande! Tack för en bra föredragning.

Mina funderingar ligger i linje med vad både Eva Arvidsson och Tobias Krantz tagit upp. Jag har fått lite svar på det jag begärde ordet för.

Vilka punkter är det som Sverige tyngst har fått gehör för? Det var jämställdhet, bland annat. Var står regeringen innehållsmässigt i position på området i övrigt?

Det här är naturligtvis bra. Det är viktigt, precis som Eva Arvidsson tog upp, att detta i första hand måste gälla de ungdomar som i dag är föreningslösa. Det stora problemet är många gånger att få med den gruppen. Jag förstod av föredragningen mot slutet att det ska omfatta alla ungdomar. Jag vill understryka frågan om de föreningslösa ungdomarna. Det här ska kopplas till vad som händer i verkligheten just nu.

Det är samtidigt viktigt att alla medlemsstater gör sitt jobb på området. Stolta deklarationer på EU-nivå innebär inte konkret något resultat. Om man inte går ut brett blir syftet med stolta paroller fel.

Anf. 8 ULF HOLM (mp):

Herr ordförande! Tack för föredragningen. Jag har liknande frågor som de tidigare inläggen.

Det är fina skrivningar som det är svårt att säga något emot. Det intressanta är vad som fattas. Tobias Krantz var inne på hur man har utvärderat det förra projektet. Det var lite finjusteringar. Jag tror inte att det räcker. Det är min erfarenhet av de tidigare programmen att de är inriktade på en elitistisk del av de unga i EU. De gagnar inte dem vi skulle behöva nå bäst. Hur involverar man de personerna?

Trots de fina skrivningarna finns det sådant jag är emot. Det som skrivs är inriktat på att öka förståelsen mellan unga i olika länder och främja det europeiska samarbetet. Men den avgörande frågan är att få in de personer som inte är födda i EU-länderna eller som har ett annat ursprung än den europeiska. Det är viktigt att ha ökad förståelse mellan alla världens länder. Det kunde ingå på något bättre sätt. Det är för mycket

2005/06:10
11 november

Anf. 9 SERMIN ÖZÜRKÜT (v):

Vi har andra perspektiv på diskussionen utifrån de aktuella händelserna i Frankrike.

Det ser ut som ett ungdomsproblem, men i själva verket handlar det om medborgerliga rättigheter. Ungdomarna är inte analfabeter. De saknar inte utbildning eller kunskap. De är födda i Frankrike. Det ger inget utrymme för nyanser när vi tar upp det enbart i fråga om att de är föreningslösa, icke utbildade människor. Vi måste analysera rätt för att komma med rätt åtgärder. Om vi analyserar fel kommer vi fram till fel slutsatser och åtgärder.

Det viktigaste perspektivet är att det är viktigt att framhålla att Sveriges inställning är att det inte får vara en fråga om hårdare tag utan om att se till orsakerna till den uppkomna situationen. Det är vad vi skulle vilja veta om regeringens ståndpunkt. Kan regeringen tänka i sådana termer?

Anf. 10 Statssekreterare AGNETA KARLSSON:

Det är inte alltid lätt att se vad alla formuleringar kommer att innebära i praktiken i varje enskilt land.

Först och främst är ungdomspolitik ett frivilligt samarbete. Det handlar om att länderna diskuterar gemensamma mål. Sedan är det upp till varje land att uppfylla dem. Vad som blir den praktiska konsekvensen av alla sådana dokument är naturligtvis beroende på ambitionen i de enskilda medlemsländerna. Så är det. Det är hela förutsättningen för samarbetsmetoden. Det som är viktigt är att man kan utbyta erfarenheter och ge bra exempel på hur man arbetar med ungdomars inkludering i de olika länderna. Jag är helt övertygad om att man kommer att diskutera situationen i Frankrike. Ministrarna kommer att ta med den aspekten i sina olika inlägg på tisdag. Det kommer även Lena Hallengren att göra.

Situationen är väldigt olika i våra länder. Jag ska inte göra någon större analys av det. Jag tror också, precis som Sermin Özürküt sade, att det görs kanske lite väl förenklade beskrivningar i medierna. Det har också diskuterats om sådant skulle hända i vårt land, men vi har väldigt olika förutsättningar.

I det tidigare programmet, och inte minst i det nuvarande, har man noga fokuserat på – och Sverige har hela tiden lyft fram – att det ska handla om alla ungdomar, särskilt de som inte har möjligheter att delta, till exempel resa eller studera utomlands. I det här finns pengar för både volontärarbete, utbyte för enskilda men också gruppbesök. Vissa länder har velat satsa mer pengar på att enskilda individer ska få åka, medan vi har velat lägga mer resurser på att åka i grupp. Då är det lättare att få kanske en fritidsgård att göra ett samarbetsprojekt med en fritidsgård i Spanien. Då kanske man kommer i väg. Men ska man själv åka, jobba några månader, bo i en familj i Spanien eller Grekland, är det klart att man inte gör det om man inte har väldigt goda förutsättningar hemifrån. Vi har verkligen försökt lyfta fram mer pengar till det som kan göras i grupp. Då är det billigare och räcker till fler. Men det är också ett sätt att inkludera dem som inte har möjligheterna. Vi har verkligen försökt att lyfta fram det under arbetet.

Flera frågade om utvärderingen. Alla länder har i halvtid fått göra en utvärdering. Man har ställt frågor i de olika länderna. De som har deltagit i utbytesverksamhet har uppgett att de har fått en ökad förståelse för Europas kulturella mångfald, att de känner samhörighet med unga i andra länder som de har träffat genom medverkan i programmet. De känner sig uppmuntrade i fråga om initiativförmåga och kreativitet, och de känner att de har blivit mer delaktiga i det lokala samhället och fått bättre språkfärdigheter. Det pekar på att det här har varit bra för dem som har deltagit.

Hur påverkas svensk politik konkret av det här? Det konkreta är utbytena. Vi har också bedömt att programmet ligger nära den ungdomspolitik vi redan har, som bygger mycket på att integrera ungdomar i all annan verksamhet. Ungdomsperspektivet ska inte vara vid sidan om. Ungdomar ska ha arbete, utbildning, möjligheter att delta i det politiska livet, få plats i kommunfullmäktige, riksdagen och så vidare. Vi tycker att det stämmer väl med den politik som Sverige redan har. Vi kan säkert göra mer för att fler ska ha möjlighet att delta i programmen. Om budgetarbetet går bra kommer förhoppningsvis fler svenska ungdomar att erbjudas möjligheter att delta.

Agne Hansson pratade om de föreningslösa. Jag tycker att jag har svarat på det.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Nästa punkt handlar om genomförande av Europeiska ungdomspakten med mera.

Anf. 12 Statssekreterare AGNETA KARLSSON:

Här rör det sig om ett utkast till resolution om en implementering av Europeiska ungdomspakten och främjandet av ungas aktiva medborgarskap. Resolutionen baseras på ett meddelande som kommissionen publicerade den 13 maj i år. Där fastställs bland annat att ramverket för det europeiska ungdomspolitiska samarbetet står på tre olika ben. Ungdomsprogrammet ligger vid sidan av.

Först och främst handlar det om att främja ungas aktiva medborgarskap genom samarbetet inom ramen för den öppna samordningsmetoden kring de fyra prioriterade områdena deltagande, information, volontärarbete och bättre kunskap om unga.

Sedan har vid det sektorsövergripande samarbetet med andra politikområden för att säkra att ett ungdomsperspektiv integreras på viktiga, relevanta områden.

Slutligen har vi det nya initiativet från i vintras, Europeiska ungdomspakten, som Sverige, Frankrike, Tyskland och Spanien tog initiativ till.

Samverkan i arbetet mellan de olika delarna, benen, ska fungera på ett bra sätt. De olika insatserna ska komplettera varandra. Det är viktigt att unga människor ska konsulteras. Medlemsstaterna och kommissionen uppmanas att verka för att erkänna icke formellt och informellt lärande och göra det enklare för unga att arbeta, praktisera och studera utomlands. Det finns också uppmaningar att på bästa sätt använda gemenskapens och medlemsstaternas olika policyer, program och instrument för att främja ungas aktiva medborgarskap, sociala integrering i anställ-

ningsbarhet och utbildning. Sedan ska medlemsstaterna och kommissionen utvärdera hela samarbetet på ungdomsområdet 2009. Det kommer att sammanfalla med nästa svenska ordförandeskap i EU. Sverige stöder utkastet till resolution.

Anf. 13 AGNE HANSSON (c):

Det här är bra. Jag hade önskat att dessa möjligheter att studera och vara på olika ställen fanns när jag var ung.

Hur kommer det här att tillgodoräknas ungdomarna till exempel när det gäller utbildning? Är det validering? Får de poäng? Om det är fråga om validering och inte poäng kan det bli godtyckligt i underlaget.

Anf. 14 Statssekreterare AGNETA KARLSSON:

Har man arbetat eller studerat utomlands måste det valideras på de sätt som är möjliga för att söka jobb eller studera vidare.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Sista punkten – Närma Europa till dess unga medborgare.

Anf. 16 Statssekreterare AGNETA KARLSSON:

Det här är en diskussionspunkt. Det är här hela frågan om situationen i Frankrike kommer att diskuteras. Rubriken är att föra Europa närmare sina unga medborgare. Hela diskussionen är utifrån allt arbete som har skett det senaste halvåret, inte minst genom Margot Wallströms plan för hur demokratin och diskussionen inom Europa kan öka. Det gäller förstås också resultatet i folkomröstningen om den nya konstitutionen.

Tanken är att försöka lyfta fram ungdomars egna förväntningar och önskemål. Det brittiska ordförandeskapet har föreslagit att ministrarna ska diskutera ungas önskemål om EU:s utveckling och vilka åtgärder som kan vidtas på nationell nivå och europeisk nivå för att Europa ska komma närmare sina unga.

Det svenska inlägget kommer att baseras på de erfarenheter som EU 2004-kommittén har haft i sitt arbete. En del av er har träffat 8 500 ungdomar runtom i landet. Det är bland annat det dialogforum som ungdomsministern höll med svenska ungdomsorganisationer om Europeiska ungdomspakten i våras. Det är också ett antal attityd- och värderingsstudier.

Förslag till åtgärder är i första hand olika sätt att öka kunskaperna om EU:s arbete och funktionssätt och att öppna upp nya och bättre kanaler för ungas inflytande. Här vet vi att i den undersökning som EU 2004-kommittén gjorde bland gymnasieelever svarade över hälften att de tyckte att samarbetet i EU fungerar relativt bra, men däremot ansåg 92 % att de inte alls eller i bara liten utsträckning kan påverka EU. Det finns lite att bita i!

Anf. 17 AGNE HANSSON (c):

Det sista som Agneta Karlsson sade är det väl inte svårt att hålla med om. Nu vet jag inte exakt vad den svenska positionen i det här inlägget ska vara. Men jag skulle vilja skicka med att det bör anläggas en kritisk

synpunkt, nämligen att det här knappast kan lyftas upp på EU-nivå. Det måste vara länderna själva och regeringarna i varje enskilt medlemsland som ska föra EU-frågorna närmare ungdomen eller engagera ungdomen.

När Barroso var här sade han, tror jag, bland annat att det är väldigt vanligt att ta till sig allt som är bra – det har gjorts på nationell nivå – men allt som inte är bra är Bryssels fel. Det är klart att det inte är särskilt bra att arbeta utifrån en sådan attityd. Jag har väldigt svårt att se att man ska kunna frälsa ungdomarna för EU från Bryssel. Det måste göras i de enskilda medlemsländerna. Det tycker jag är en viktig bit i ett svenskt inlägg i diskussionen.

Anf. 18 TOBIAS KRANTZ (fp):

Statssekreteraren sade både under en tidigare punkt och inledningsvis under den här punkten att upploppen i Frankrike ska finnas med som en del i den här diskussionen. Det framstår som naturligt att det kan vara så. Men när statssekreteraren redogjorde för vad ungdomsministern ska prata om nämnde statssekreteraren inte vad ungdomsministern ska säga just med anledning av detta.

Min fråga till statssekreteraren är därför: Vad kommer ungdomsministern att säga under denna punkt med bäring på upploppen i Frankrike?

Anf. 19 ULF HOLM (mp):

När det gäller vilka frågor ungdomarna är engagerade i tycker jag delvis som Agne. Jag tror att Sverige faktiskt måste reagera på den mycket kritiska ståndpunkt som ungdomar intar till EU-samarbetet och vad den beror på. Det tror jag är viktigast.

Här verkar enda receptet vara att du måste berätta om och öka kunskapen om EU. Då kommer alla att förstå och tycka att EU är jättebra. Men just den attityden tror jag att ungdomar har väldigt svårt att acceptera. Effekten blir bara att man blir ännu mer kritisk till EU, vilket jag i och för sig gillar. Jag förstår att man är kritisk till EU, så jag ska kanske inte komma med några tips här. Men om man verkligen vill ha en seriös debatt om vad vi ska ha EU till är miljöfrågorna väldigt avgörande för ungdomar. Det tycker man att EU kan syssla med. För därför fram det som viktigt och ta som exempel att Reach verkar gå åt skogen. Klimatfrågorna måste EU jobba med. Det är först då man kan säga: Okej, EU spelar roll och berör. Jag borde kanske engagera mig.

Men så länge det handlar om andra frågor tror jag inte att det blir så.

När det gäller sista stycket och skrivningen om att öppna upp nya och bättre kanaler för ungas inflytande skulle jag vilja veta om ungdomsministern har något förslag att presentera.

Anf. 20 LARS LINDBLAD (m):

Det känns lite knepigt, men det finns en hel del i Ulf Holms inlägg som jag som moderat kan hålla med om. Man behöver nog inte tänka alltför långt utan att kunna tänka sig att det finns ett och annat medlemsland – kanske också kommissionen – som under diskussionen kommer att säga att det finns behov av en hel del EU-medel att använda sig av i propagandasyste för att nå ungdomar. I den diskussionen tycker jag att den svenska regeringen ska vara tydlig. Jag tror att det är tvärtom. Om EU går in med mycket pengar för att övertyga de unga om Europa, om

2005/06:10
11 november

EU, kan det snarare ge en rejäl *backlash*-effekt just därför att man ska så att säga köpas och övertygas.

Det tror jag skulle vara mycket olyckligt, så det är viktigt att den svenska regeringen är tydlig på den punkten och säger att vi inte vill ha europeiska informationsåtgärder gentemot ungdomar utan tycker att det här egentligen främst är en diskussion som ska föras på den riktigt lokala nivån mellan människor. I andra hand tycker jag att den svenska modellen är bra i den meningen. Att EU-informationen sköts rätt så objektivt och att en diskussion initieras på nationell nivå tror jag är ett väldigt viktigt argument i diskussionen och ett argument som jag tycker att regeringen ska framföra.

Anf. 21 Statssekreterare AGNETA KARLSSON:

Jag hade både en längre och en kortare version men tog den kortare versionen. Det är precis så som Ulf Holm säger. Det ska handla om vad ungdomar tycker är viktigt. Det vi vet från de här undersökningarna är att ungdomar tycker att det som är intressant på EU-nivå är just frågor om jämställdhet, miljö, demokrati och sådant – det är helt riktigt.

Tanken med diskussionen var också att diskutera vad man gör i medlemsländerna men också i vilken mån det finns behov av eller önskemål om att EU-nivån också ska initiera eller vara ett slags smörjmedel för en sådan diskussion. Inte minst på ungdomsområdet ska det huvudsakliga arbetet naturligtvis ske i respektive land; det är utgångspunkten. En del sådant görs också. Till exempel har vi Europeiska ungdomsveckan här i början av december då ungdomar från olika länder diskuterar. Men det kan ju bara vara väldigt små aktiviteter. Det stora arbetet måste ske i de enskilda länderna.

När det gäller Frankrike – i går hade statsrådet en diskussion i kulturutskottet – kommer hon också att prata om den situationen eller på något sätt inkludera den i sitt inlägg. Vad det handlar om är just inkludering. Ungdomar måste vara inkluderade i samhället. Det säger vi ju också i EU. I alla dokument har det sagts att unga ska vara delaktiga. Det är den svenska politiken, och detta måste också vara förhållningssättet på den europeiska nivån. Inkludering och detta med att motverka marginalisering handlar det alltså om.

Anf. 22 AGNE HANSSON (c):

Jag fick delvis svar på min fråga. Man ska tydligen också diskutera vad de enskilda länderna gör för ungdomar. Det tycker jag är bra.

Vad gäller det inlägg som ungdomsministern tänker göra är min konkreta fråga: Tänker man där ta upp vad Sverige och Sveriges regering har gjort för ungdomarna, och vilka exempel kommer man att åskådliggöra med för att visa att det är viktigt att det här i första hand görs på den nivån?

Anf. 23 ULF HOLM (mp):

Tack för svaret! Dock saknar jag någon kommentar beträffande detta med nya och bättre kanaler för ungas inflytande som Hallengren ska prata om.

Det senaste förslaget som Sveriges regering lade fram gällde att stödja en konstitution som innebär ännu färre ledamöter i EU-

parlamentet. Men ju färre ledamöter som Sverige ska utse, desto sämre chanser blir det för ungdomar att ta sig fram i partierna och nå en position. Det skulle behövas lite fler ungdomar i EU-parlamentet till exempel.

2005/06:10
11 november

Anf. 24 LARS LINDBLAD (m):

Jag skulle vilja addera ytterligare en dimension till diskussionen. Om man nu ska ha en diskussion till exempel om vad EU kan göra tror jag – efter att ha träffat väldigt många ungdomar och efter att själv för inte alltför länge sedan ha lämnat ålderskategorin ungdomar – att vad Europas ungdomar i huvudsak önskar är inte mer diskussioner om vad de vill ha utan faktiska och konkreta förändringar av EU:s politik.

Det kunde också vara ett inlägg från ungdomsministern att säga: Lös frågan om konkreta åtgärder på miljöområdet! Ta bort handelshinder gentemot tredje världen! Ta bort exportstöden! Ta bort bidragen till djurtransporterna! Fixa en ännu bättre rörlighet för unga människor, ja, för alla, och också mellan länderna!

Om det blir resultat där tror jag att de flesta ungdomar skulle tycka att EU är bra. Då för man EU närmare sina ungdomar. Detta skulle kunna vara ett intressant inlägg. I Sverige är vi ju rätt så överens om ett antal konkreta åsikter där. Det ska inte vara en massa flummiga diskussioner, utan det behövs en konkret politik i linje med vad unga människor tycker.

Anf. 25 EVA ARVIDSSON (s):

Det är fråga om ett utmärkt tillfälle. Alla länder har ju nu avlämnat sina nationella handlingsplaner för hur man ska klara av Lissabonstrategin. Om vår genomsyras av att ungdomspolitik finns med – integrerad i områdena sysselsättning, utbildning och social exkludering – blir det ett fantastiskt tillfälle när handlingsplanerna ska diskuteras tillsammans. Jag ser fram emot detta.

Anf. 26 Statssekreterare AGNETA KARLSSON:

När det gäller detta med nya och bättre kanaler handlar det väldigt mycket om inkludering, om att vuxna måste släppa in ungdomar i olika institutioner och grupper.

Nästa år har vi ju val. Regeringen förbereder en del arbete för att tillsammans med de olika partierna naturligtvis se till att valdeltagandet och engagemanget inför valet inom partierna men också när det gäller rekrytering och nominering av unga människor blir stort. Det är *ett* väldigt viktigt arbete.

Precis som flera av er säger är det viktigt att veta vad ungdomar tycker. Det menar jag att vi på olika sätt fått fram. Det är också viktigt att löpande ha en dialog med ungdomarna, vilket var syftet med det möte som Lena Hallengren hade i våras när ungdomspakten diskuterades. Det var just en diskussion om väldigt konkreta saker: Vad tycker ni att ungdomspakten och rätten till jobb betyder för er här i Sverige? Vad tycker ni att den svenska regeringen borde göra när det gäller jobb, utbildning, bostäder och inflytande? Det är väldigt viktiga frågor.

Den typen av forum behöver man naturligtvis ha löpande. Men självfallet måste man också leverera. Sverige måste leverera för våra medborgare bra och konkreta saker, och ungdomar måste känna att de är inklu-

2005/06:10
11 november

derade. Därför har regeringen lagt fram en rad förslag för att få bukt med ungdomsarbetslösheten – till exempel den senaste budgetpropositionen. Vi har också ett ganska omfattande stöd till ungdomsorganisationerna för att få en delaktighet. Dessutom finns det en rad andra frågor som vi diskuterar: ungdomars ohälsa, bostäder för ungdomar och så vidare. Självkänt krävs det en leverans av åtgärder. Ministern kommer givetvis att ta fram exempel på konkreta saker som Sverige gör.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Därmed godkänner vi informationen. Vi tackar Agneta Karlsson med medarbetare. Trevlig helg!

Utbildnings- och kulturminister Leif Pagrotsky

Återrapport från ministerrådsmöte den 23 och 24 maj 2005 samt
från informellt ministermöte den 26 och 27 juni 2005

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 14 och 15 november 2005

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Utbildnings- och kulturministern med medarbetare hälsas välkomna.

Vi har lite överdrag här på grund av Paris och de kravallerna.

Vi börjar med återrapporten. Varsågod!

Anf. 29 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Det gäller alltså rådsmötet den 23 och 24 maj. Rådet antog en partiell allmän riktlinje angående sakinnehållet, det vill säga hela frågan utom budgeten vad gäller Media 2007-programmet. Kommissionen presenterade sitt förslag till program, *Medborgare för Europa*, och rådet höll en inledande diskussion om det programmet. Dessutom antog rådet enhälligt rådsslutsatserna om nya indikatorer på utbildningsområdet.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Härmed godkänner vi återrapporten.

Vi går sedan in på kommande ministerrådsmöte och börjar med Media 2007. Varsågod!

Anf. 31 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Media 2007-programmet har under hösten diskuterats i parlamentet vid en första läsning. De ändringsförslag som inte rör budgeten har nu inarbetats i texten. Avsikten är att vid det här mötet nå en partiell politisk överenskommelse om sakinnehållet i programmet. Budgetfrågorna har, som ni vet och som gällt på många andra områden, lämnats utanför i avvaktan på att de frågorna hanteras i en annan ordning – de har delegerats till finans- och statsministrarna.

Det finns inga utestående frågor. För Sveriges del tycker vi att vi kan godkänna texten.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkten Kultur 2007.

Anf. 33 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Det här förslaget diskuterades i rådsarbetsgruppen för kulturfrågor under hösten förra året och har diskuterats hela det här året. Europaparlamentet har röstat fram ett antal ändringsförslag som arbetsgruppen har diskuterat och delvis fört in i förslaget.

Målet är att rådet den 14 november ska nå en partiell politisk överenskommelse om sakinnehållet. "Partiell" betyder samma sak som under tidigare punkter.

Anf. 34 KARIN GRANBOM (fp):

Jag har en fråga när det gäller detta med stöd till kulturella industrier: Vilken typ av industrier tänker man ge stöd till?

Anf. 35 ULF HOLM (mp):

Jag tänkte ta upp samma fråga. Jag tycker att regeringens utgångspunkt är bra, att programmet inte ska vara ett stöd till industriprogram. Men jag kan också förstå den linje som nu finns, att icke vinstdrivande projekt kan få stöd. Det verkar vara en bra kompromiss, även om jag kanske inte riktigt gillar frågan.

Men beträffande den andra punkten som tas upp, att grunderna för bidragsbesluten måste vara tillgängliga för de sökande, undrar jag om vi har fått gehör för den synpunkten. Jag förstår inte det utifrån det underlag vi fått. Också det här är ganska viktigt, så det är bra att få ett besked.

Anf. 36 AGNE HANSSON (c):

Det står att det här är ett kompromissförslag. Men det är lite svårt att ta reda på var det fortfarande spänner. I likhet med vad som sagts här tycker också jag att den svenska positionen borde vara att ha en maximigräns vid mindre än 200 000 euro.

Egentligen skulle jag naturligtvis vilja anlägga en helt annan synpunkt på detta med kultur och samarbete på EU-nivå. Jag har fullt klart för mig att kultur är varje lands kännemärke. Inom kulturen är mångfalden en väldigt viktig faktor. Jag har väldigt svårt att se varför man ska harmonisera, samarbeta och hitta någon sorts utslätad gemensam europeisk kultur, så jag skulle gärna vilja ha en kommentar från kulturministern. Jag skulle önska att Sverige intog en betydligt smalare och vassare hållning på det här området.

Anf. 37 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Första frågan var: Vad är det för sorts industrier och stöd? Ja, det gäller inte industrier i ordets engelska mening så att säga, utan det gäller snarast branscher – sådant som bokförlag, tidningsföretag, musik och det slaget av näringsgrenar.

EU har ju generella regler som gör att man inte får ge bidrag till vinstgivande verksamheter av det här slaget, utan det ska vara *non profit*-karaktär på det hela. Det lägger en begränsning på hur illa – från svensk synpunkt – det kan bli. I och för sig är detta inte, tycker jag, så jättefarligt med tanke på det. Men beträffande de pengar som är avsatta för de här ändamålen finns det annat som är viktigt och som vi vill att de ska användas till. Ju mer man sätter in här, desto mer utspädd blir det. Jag tycker att skälen för det här är ganska svaga. Däremot är vi inte så vansinnigt upprörda att vi är beredda att lämna unionen på grund av just den här frågan, alltså på grund av den generella regel som finns.

Agne Hansson frågade varför det ska vara en gemensam Europakultur, EU-kultur, här. Det finns ju nationella kulturer och sådant. Ja, det ligger mycket i det. Men det skulle inte falla mig in att använda nämnda slogan om hur jag ser på detta. I första hand tycker jag att det här är våra egna angelägenheter.

Vi har en massa gemensamma saker som vi behöver göra på kulturområdet för att öka vår slagkraft och minska fragmentiseringen inte

minst i våra företag för att kunna matcha underhållningsjättarna från Amerika som har en otroligt stor hemmamarknad. Jag tycker att det är viktigt att vi mer kan ta del av vad som sker i andra länder i Europa – att det går att se mer fransk film i Sverige och svensk film Frankrike och sådant. Men det är någonting annat. Där tror jag att vi är ganska överens.

Sedan var det en fråga om beslutsprocessen. Jag förstår inte riktigt vad som var oklart där. Vi har lämnat skriftlig information om detta, och det har varit en diskussion om vilket inflytande medlemsländerna ska ha, om insynen – hur transparent processen ska vara – och om en avvägning mellan hur stor ärendemängd som ska underkastas medlemsländernas granskning. Olika trösklar har diskuterats. Nu har ordförandeskapet lagt fram ett kompromissförslag som det skulle vara möjligt att nå enighet om. Det tycker vi att vi kan ställa upp på, även om det inte är exakt det krontal som Sverige föreslagit eller skulle ha önskat sig.

Anf. 38 AGNE HANSSON (c):

Jag vill inte lämna EU för det här. Jag vill tacka för svaret; vi är helt överens. Förhoppningsvis kan vi beträda vägen tillsammans.

Anf. 39 ULF HOLM (mp):

Nej, inte heller för mig är det här det starkaste argumentet mot EU, så jag lämnar den punkten.

Anledningen till att det ibland ställs sådana frågor som här har ställts är att vi ibland får papperen dagen innan. Det här dokumentet är enbart på engelska. Det finns begränsningar när det gäller att dagen före ett möte läsa in ett par hundra sidor engelsk text, så du får ursäktas. Det var det jag frågade om. I underlaget finns det en markering från kansliet. Men jag förstod inte om detta med insynen ingår i kompromissen. Ett av problemen med EU-administrationen är just att det inte finns någon insyn. Utan insyn kommer korruptionen bara att öka inom EU, och det vill vi undvika.

Anf. 40 SERMIN ÖZÜRKÜT (v):

Också jag tycker att det finns all anledning att lyfta fram kulturbegreppet med tanke på hur det i dag används i världen. Kulturbegreppet har Agne Hansson en annan syn på. Jag tänker alltså ta upp det från en annan synvinkel.

Trots att vi inte är överens från respektive synvinkel är jag överens med Agne Hansson om att det är viktigt att vi funderar på kulturbegreppet därför att det börjar bli allt suddigare och luddigare. Man förstår nästan inte vad som menas med kultur. Är det klassisk kultur som statsrådet tar upp – film, musik, litteratur och så vidare – eller är det levnadsstil, livsstil, som blandas in i kulturbegreppet? Jag tycker att det finns en fara i detta.

Europa drabbas otroligt mycket av den här luddigheten i och med att den ger grogrund för *exenofobia* och rasism i våra länder. Det är därför högaktuellt att vi funderar lite mer på kulturbegreppet. Jag håller med om den insikten.

Jag skulle alltså vilja höra lite mer om hur regeringen tolkar begreppet. Är det den klassiska kulturen vi menar, eller är det fråga om det luddiga begreppet där kultur blandas med levnadsstil, livsstil?

Anf. 41 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Ulf Holm, om jag är rätt informerad fick ledamöterna i måndags en sammanfattningspromemoria. Det kompletta materialet från rådssekretariatet kom samtidigt som vi fick det, om jag förstått det rätt, och det var väldigt sent.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

I onsdags tror jag det var. Det kan vara postgången som det är fel på. På onsdagen skickade vi ut materialet från kansliet.

Anf. 43 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Jag gissar att huvudmaterialet för inläsning är den bearbetade och mer lättlästa produkt som ska innehålla allt av vikt som finns. Det andra är mer för att slå upp i om man vill ha en fördjupning på något ställe. Jag tror att många gör som jag och läser det väldigt omfångsrika material som kommer väldigt selektivt. Men kanske förhåller det sig på annat sätt; jag vet inte.

Anf. 44 Kanslichefen INGRID LARÉN MARKLUND:

Som statsrådet säger får vi en bearbetad promemoria. Men sedan brukar vi få in och begära in själva förslagen till beslutspunkter. Det måste avvakta Coreperbehandlingen. I utskick 2 brukar vi skicka ut dessa.

Här finns ett förslag från rådet daterat den 8 november. Det har gått in i Coreper och förmodligen också ut. Det är själva förslaget.

Anf. 45 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Jag blev avbruten, så jag har hunnit glömma bort vad sakfrågan var.

Anf. 46 ULF HOLM (mp):

Jag hade en sakfråga om medlemsstaterna har insyn i vilka som får bidrag.

Anf. 47 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Jag håller med om allt du sade om den saken och tycker precis som du. Det är den linjen vi har drivit. Det gick inte att nå enighet om den saken. Nu har ordförandeskapet lagt fram en kompromiss som vi tycker är rimlig just som kompromiss. Vi har agerat utifrån precis samma perspektiv, synsätt och värderingar som du här ger uttryck för. Kompromissen gäller beloppsgränserna, att man gör på vårt sätt men bara vid de större besluten.

Nästa fråga gällde kulturbegreppet. När jag pratar med kolleger i EU, särskilt med de kolleger som driver den här frågan, är det inte riktigt så sofistikerade diskussioner som du ger uttryck för. Så svåra filosofiska frågor som de om kulturbegreppet kommer inte upp, utan det handlar om mycket enklare saker. Amerikansk filmindustri tar över. Bara amerikanska författare blir lästa över världen. Bara amerikanska tv-bolag tar sig fram över jordklotet. Hur ska vi göra för att inte bli översköljda av detta? Vi måste försvara oss. Någon islamofobi eller annat har inte jag lyckats spåra som bevekelsegrund för detta, utan det är mycket enklare argument som brukar användas.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.
Sedan har vi punkten Europeisk kulturhuvudstad.

2005/06:10
11 november

Anf. 49 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Förslaget syftar till att ändra ett tidigare beslut om Europeisk kulturhuvudstad. Kommissionen har utifrån en utvärdering som gjorts av evenemanget föreslagit ett antal förändringar. Några av dem gäller att konkurrensen mellan städer på nationell nivå ska öka i den här urvalsprocessen. En annan är att man ska ha en övervakningspanel som ska följa och stödja de nominerade städernas planering. Man vill ha en ytterligare betoning av den europeiska dimensionen.

För att inte äventyra evenemangets synlighet vill de att städer i tredje land endast ska delta i form av kulturella temamånader och inte som hela år. Varje år kommer två städer parallellt att vara kulturhuvudstad, en stad från EU-15-kretsen och en stad från de nya medlemsstaterna plus Rumänien och Bulgarien.

Vi tycker att vi kan stödja det.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Var det en föredragning på a, b och c?

Anf. 51 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Nej, det var bara på a, som jag tyckte att det var motiverat att inleda med. Men vi svarar på frågor om allt. Om ni vill kan jag gå igenom alla punkter.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Nej, vi börjar här. Det finns frågor.

Anf. 53 BJÖRN HAMILTON (m):

Jag vet inte om det är a, b eller c, men det är en mer generell fråga. Jag tycker att de förslag som statsrådet har här är vettiga.

Det är en annan sak, och det är finansieringen av det här. Enligt min uppfattning borde länderna själva finansiera sådana saker. Hur stor del av det europeiska kulturhuvudstadsprojektet är gemensamt finansierat?

Anf. 54 SERMIN ÖZÜRKÜT (v):

Jag kan inte låta bli att tacka statsrådet för svaret om kulturbegreppet. Våra farhågor besannades inte. Statsrådet och hans kolleger pratar om det reella kulturbegreppet, det vill säga i sin klassiska form, så vi är helt nöjda med detta. Tack!

Anf. 55 AGNE HANSSON (c):

Jag har två frågor. Den första gäller att man, om jag har förstått det rätt, tävlar inom varje medlemsland om vilken stad som ska bli kulturhuvudstad respektive år. Varför gör man det inte mellan länderna i stället? Jag tycker att det låter vettigare.

Den andra frågan är: Varför gör man en distinktion mellan EU-15 och EU-10? Borde man inte ha en för hela Europa? Det här är ju att markera ut gammalt och nytt på ett, tycker jag, olyckligt sätt.

Anf. 56 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Man har gått till väga så att man har bestämt år för år för ganska lång tid framåt vilka städer det ska vara. När EU då fick nya medlemmar ville man inte att de skulle ställas sist i kön och få vänta väldigt länge på denna Europaidentitetsskapande grej, som det här skulle innehålla. Därför skapade man en parallellitetsperiod.

Man har redan bestämt vilka länder som ska ha vilka år. När Sverige ska ha år 2014 faller därav svaret automatiskt på frågan varför man inte låter en svensk och en spansk stad tävla om just året 2014.

På frågan om vem som betalar behöver jag hjälp.

Anf. 57 Departementssekreterare BJÖRN CAPPELIN:

Det ekonomiska stödet från gemenskapens budget är mycket begränsat i den här formen av insatser. Det är alltså meningen att varje land och varje stad ska finansiera det här evenemanget själva. Det är en liten del av gemenskapsbudgeten som går till det här. Det är fråga om inte mer än 50 000 euro per år på ett givet evenemang, och det går till åtgärder som syftar till samarbete med andra kulturhuvudstäder, tidigare och parallella.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

På punkt b, Evenemanget Europeisk kulturhuvudstad, konstaterar jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

På punkt c, Utnämning av de två jurymedlemmarna, finns det en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Punkt 6 gäller digitala bibliotek, och där godkänner vi informationen.

Nästa punkt gäller utbildning och livslångt lärande.

Anf. 59 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Programmet för livslångt lärande har föredragits för nämnden flera gånger tidigare, senast inför rådsmötet i maj. Det har egentligen inte skett så mycket nytt som påverkar substansen i programmet. Det har framför allt varit en process med att reda ut och nå en överenskommelse kring ett par frågor av mer principiell karaktär som gäller genomförandet av programmet.

Vid rådsmötet kommer man att försöka nå en partiell politisk överenskommelse, som det kallas, en sorts delbeslut som man enas om vid bordet utan att fatta något formellt beslut eller utan att binda sig på det viset. Det innebär att man enas om innehållet i programmet, utom allt som hänger ihop med budgeten – inte bara kronor och ören utan också indirekta saker.

Det råder stor enighet bland medlemsländerna om programmets innehåll. Men det finns en fråga kvar som är principiellt viktig för oss. Det handlar om när vi behöver använda en mer formell beslutsprocess för de projekt som ska få finansiering från programmet. Sett till användandet av programmet har vår ambition varit att inga projekt ska utsättas för en

onödig väntetid på två till tre månader bara för att formalia ska uppfyllas. Därför har vi argumenterat för så enkla beslutsförfaranden som möjligt.

Den kompromiss som nu ligger på bordet innebär att projekt med en budget på över 1 miljon euro ska behandlas med en mer omfattande beslutsprocess, och det är något som vi tycker att vi kan acceptera. Men vi vill inte se att beloppsgränsen krymper, som en del medlemsstater har föreslagit.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Punkt 8 är Mobilisera Europas intellektuella resurser. Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Punkt 9 är Utvecklingen av kunskaper och kompetens för att främja Lissabonmålen. Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Punkt 10 gäller arbetsprogrammet Utbildning 2010.

Anf. 61 AGNE HANSSON (c):

Om jag har fattat det här rätt är det nu en första diskussion om ett nytt program som ska landa så småningom. Då tycker jag att det skulle vara av värde att man från svensk utgångspunkt hade en position med konkreta förslag på vad det här ska innehålla. Jag skulle vilja fråga om det finns några sådana.

Ska man kunna påverka måste man börja i väldigt god tid. Det här är fråga om utbildning, och då är kvalitet i högskoleutbildningen naturligtvis väldigt viktig. Det tycker vi från Centerpartiet. Jag skulle alltså vilja höra om utbildningsministern tänker i de här banorna.

Anf. 62 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Jag överlämnar ordet till en som kan det här bättre än jag.

Anf. 63 Utbildningsrådet KARIN HENRIKSSON:

Arbetsprogrammet Utbildning 2010 har funnits sedan 2002 och är en uppföljning av de mål för utbildningssystemen som man enades om under det svenska ordförandeskapet 2001. Arbetsprogrammet går ut på att man ger varandra exempel på god praxis, utbyter sådana, använder sig av indikatorer och så vidare för att gemensamt kunna följa utvecklingen på utbildningsområdet i EU. Men det är naturligtvis inget program som går in och lämnar lösningar på hur medlemsländerna ska lägga upp sin egen utbildning, utan det är något som varje medlemsland beslutar.

Det är helt enkelt ett arbetsprogram för att förstärka informations- och erfarenhetsutbytet mellan länder. Det pågår till 2010, alltså lika länge som Lissabonstrategin. Det kommer så småningom en lägesrapport från ministerrådet och kommissionen.

Diskussionen vid rådsmötet nu kommer att handla lite grann om vilka frågor inom detta överenskomna program som man vill koncentrera sig på inom den närmaste tiden.

2005/06:10
11 november

Anf. 64 LARS LINDBLAD (m):

Jag måste erkänna att jag är lite tveksam i fråga om vad det exakta innehållet är och om jag riktigt förstår vidden av detta. Det skulle vara intressant att få svar på en liten kontrollfråga.

Finns det under den här diskussionen anledning för utbildningsministern att hävda de svenska kraven om excellens när det gäller forskning och så vidare? Eller kommer ministern inte att gå in i den diskussionen? Har det inte med den frågan att göra? Eftersom det är ifrågasatt med excellenskrav i forskning och så vidare finns det anledning att vid flera tillfällen gå in på den frågan.

Anf. 65 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Det här handlar bara om utbildningen – forskningen ingår inte. Det framför vi annars städse. När det finns en ringaste perifer beröringspunkt med den frågan tar vi chansen. Vi får se om någon ger en passning av den arten på mötet, men vi har inte förberett något.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Vi godkänner informationen.

Om det inte finns något att säga om de övriga frågorna godkänner vi även den informationen.

Finns det några A-punkter?

Anf. 67 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s):

Det är ju bara fredag i dag, och mötet är inte förrän på måndag, så vi har inte fått A-punkterna.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar utbildnings- och kulturministern och medarbetarna.

Innehållsförteckning

2005/06:10
11 november

1 § Utbildning, ungdom och kultur (Ungdom).....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statssekreterare AGNETA KARLSSON	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Statssekreterare AGNETA KARLSSON	2
Anf. 5 EVA ARVIDSSON (s).....	2
Anf. 6 TOBIAS KRANTZ (fp)	3
Anf. 7 AGNE HANSSON (c).....	3
Anf. 8 ULF HOLM (mp).....	3
Anf. 9 SERMIN ÖZÜRKÜT (v)	4
Anf. 10 Statssekreterare AGNETA KARLSSON	4
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 12 Statssekreterare AGNETA KARLSSON	5
Anf. 13 AGNE HANSSON (c).....	6
Anf. 14 Statssekreterare AGNETA KARLSSON	6
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 16 Statssekreterare AGNETA KARLSSON	6
Anf. 17 AGNE HANSSON (c).....	6
Anf. 18 TOBIAS KRANTZ (fp)	7
Anf. 19 ULF HOLM (mp).....	7
Anf. 20 LARS LINDBLAD (m).....	7
Anf. 21 Statssekreterare AGNETA KARLSSON	8
Anf. 22 AGNE HANSSON (c).....	8
Anf. 23 ULF HOLM (mp).....	8
Anf. 24 LARS LINDBLAD (m).....	9
Anf. 25 EVA ARVIDSSON (s).....	9
Anf. 26 Statssekreterare AGNETA KARLSSON	9
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	10
2 § Utbildning, ungdom och kultur	11
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 29 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	11
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 31 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	11
Anf. 32 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 33 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	11
Anf. 34 KARIN GRANBOM (fp).....	12
Anf. 35 ULF HOLM (mp).....	12
Anf. 36 AGNE HANSSON (c).....	12
Anf. 37 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	12
Anf. 38 AGNE HANSSON (c).....	13
Anf. 39 ULF HOLM (mp).....	13
Anf. 40 SERMIN ÖZÜRKÜT (v)	13
Anf. 41 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	14
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	14

Anf. 43 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	14
Anf. 44 Kanslichefen INGRID LARÉN MARKLUND	14
Anf. 45 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	14
Anf. 46 ULF HOLM (mp).....	14
Anf. 47 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	14
Anf. 48 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 49 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	15
Anf. 50 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 51 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	15
Anf. 52 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 53 BJÖRN HAMILTON (m).....	15
Anf. 54 SERMIN ÖZÜRKÜT (v).....	15
Anf. 55 AGNE HANSSON (c).....	15
Anf. 56 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	16
Anf. 57 Departementssekreterare BJÖRN CAPPELIN	16
Anf. 58 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 59 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	16
Anf. 60 ORDFÖRANDEN	17
Anf. 61 AGNE HANSSON (c).....	17
Anf. 62 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	17
Anf. 63 Utbildningsrådet KARIN HENRIKSSON	17
Anf. 64 LARS LINDBLAD (m).....	18
Anf. 65 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	18
Anf. 66 ORDFÖRANDEN	18
Anf. 67 Utbildnings- och kulturminister LEIF PAGROTSKY (s).....	18
Anf. 68 ORDFÖRANDEN	18